

2023 წ.

ოპერატიული ინფორმაცია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ (ინვერ-თეზერვალში)

დოკუმენტი მომზადებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის მიერ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისისათვის მიწოდებული ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ინვერ-თეზერვალის შესრულების მიმოხილვა სახაზინო სამსახურის ყოველთვიური ანგარიშგების საფუძველზე, საბიუჯეტო ოფისის მიერ გამოქვეყნდება არაუგვიანეს 2023 წლის 24 მარტისა.

ბიუჯეტის ანალიზის განყოფილება

ელ-ფოსტა: pbo@parliament.ge

საქართველოს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი

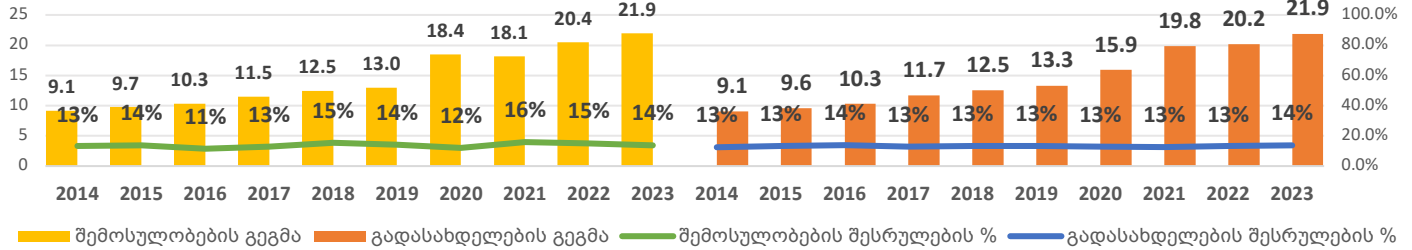
პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი, მარტი, 2023 წ.

საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულების მიმოხილვა

2023 წლის იანვარ-თებერვალში სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება 3,036.1 მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,914.2 მლნ ლარი) 13.9%-ს და 3 თვის გეგმის¹ (4,733.3 მლნ ლარი) 64.1%-ს შეადგენს, წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე კი 24.7 მლნ ლარით (0.8%-ით) ნაკლებია (ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების მნიშვნელოვანი შემცირების გავლენით).

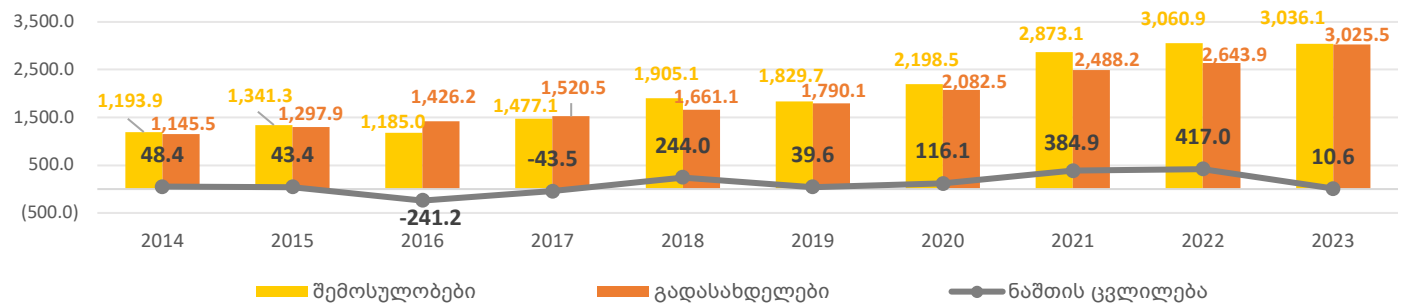
გადასახდელების შესრულება 3,025.5 მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,880.1 მლნ ლარი) 13.8%-ს და 3 თვის გეგმის (4,835.7 მლნ ლარი) 62.6%-ს აღწევს, ხოლო წინა წლის იანვარ-თებერვლის მაჩვენებელს 381.7 მლნ ლარით (14.4%-ით) აჭარბებს.

2014-2023 წწ. შემოსულობებისა და გადასახდელების 2 თვის შესრულების მაჩვენებლები წლიურ გეგმებთან მიმართებით (მლრდ ლარი, %)

შესაბამისად, იანვარ-თებერვალში სახელმწიფო ბიუჯეტში მიღებული შემოსულობების და გადასახდელების შესრულების გათვალისწინებით, **ნაშთის ცვლილება** (დაგროვება) 10.6 მლნ ლარს შეადგენს. წლის დასაწყისისათვის ნაშთის მოცულობამ შეადგინა 1,247.6 მლნ ლარი, ხოლო 2023 წლის პირველი მარტისთვის კი ნაშთი განისაზღვრა 1,258.2 მლნ ლარის ოდენობით.

2014-2023 წწ. 2 თვის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

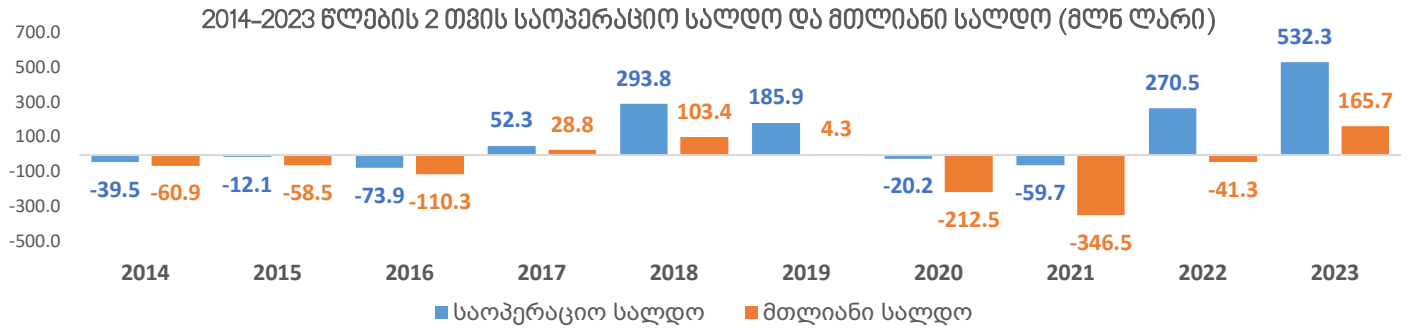
რაც შეეხება შემოსულობების შესრულებას კომპონენტების მიხედვით, 3 თვის გეგმის მიმართ შესრულების კარგი მაჩვენებლით ხასიათდება შემოსავლები - 69.3%, ფინანსური აქტივების კლების კომპონენტის შესრულება მაღალი დონით გამოირჩევა (94.4%). არაფინანსური აქტივების კლების კომპონენტის შესრულება 3 თვის გეგმის მხოლოდ 0.4%-ია, ხოლო ვალდებულებების ზრდის კომპონენტის შესრულება -51.2 მლნ ლარს შეადგენს, ერთი მხრივ, საგარეო ვალდებულებების 204.4 მლნ ლარით ზრდისა და მეორე მხრივ, საშინაო ვალდებულებების ზრდის მუხლით წმინდა შემოსულობების 255.6 მლნ ლარით შემცირების გავლენით.

გადასახდელების კომპონენტებთან დაკავშირებით, ხარჯების მაჩვენებელი კარგი შესრულებით გამოირჩევა და 3 თვის გეგმის 62.4%-ს უტოლდება, შესრულების შედარებით მაღალი მაჩვენებელი აქვს არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტს - 3 თვის გეგმის 71.1%, ვალდებულებების კლებისა და ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტები კი შესრულების დაბალი მაჩვენებლებით ხასიათდება (შესაბამისად, 3 თვის გეგმის 54.1% და 37.3%).

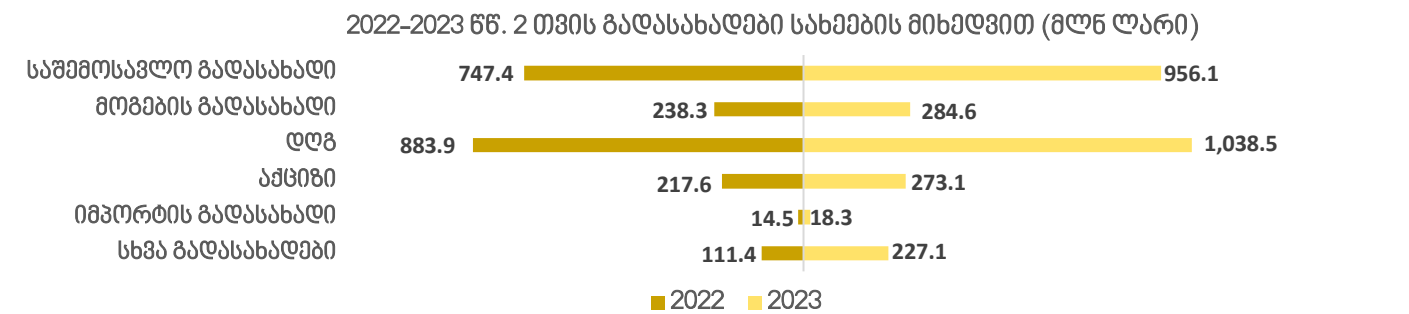
დასახელება	2023 წლის წინა პერიოდი	3 თვის გეგმა	2 თვის შესრულება	2 თვე / 3 თვის გეგმა	დასახელება	2023 წლის წინა პერიოდი	3 თვის გეგმა	2 თვის შესრულება	2 თვე / 3 თვის გეგმა
შემოსულობები	21,914.2	4,733.3	3,036.1	64.1%	გადასახდელები	21,880.1	4,835.7	3,025.5	62.6%
შემოსავლები	17,619.9	4,335.8	3,005.6	69.3%	ხარჯები	16,335.2	3,964.4	2,473.3	62.4%
არაფინანსური აქტივების კლება	200.0	28.0	0.1	0.4%	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,881.3	515.4	366.7	71.1%
ფინანსური აქტივების კლება	450.0	86.5	81.7	94.4%	ფინანსური აქტივების ზრდა	445.1	40.9	15.3	37.3%
ვალდებულებების ზრდა	3,644.3	283.0	-51.2	-18.1%	ვალდებულებების კლება	1,218.5	315.1	170.3	54.1%

¹ 3 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური განწერის მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2022 წლის 29 დეკემბრის №437 ბრძანება)

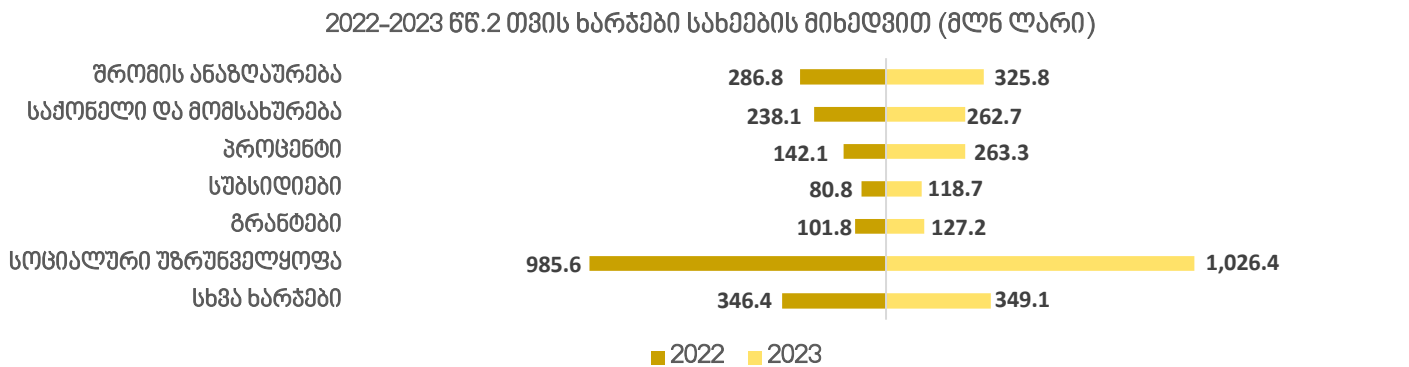
რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდოსა და მთლიან სალდოს, 2023 წლის იანვარ-თებერვალში სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდომ შეადგინა 532.3 მლნ ლარი, ხოლო მთლიანმა სალდომ - 165.7 მლნ ლარი.

შემოსავლებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ყველაზე დიდი მარჯვენების, გადასახადების მიმოხილვა, რაზეც იანვარ-თებერვალში მიღებული შემოსავლების 93.1% და მთლიანი შემოსულობების 92.1% მოდის. კერძოდ, 2 თვეში მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 2,797.6 მლნ ლარს, 3 თვის გეგმის 68.2%-ს და წლიური გეგმის 17.2%-ს შეადგენს, რაც უკავშირდება საშემოსავლო გადასახადის (3 თვის გეგმის 75.5%), დღგ-ის (70.3%) და აქციზის (82.0%) მობილიზების მაღალ მარჯვენებებს. გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლების მოცულობა 584.5 მლნ ლარით (26.4%-ით) არის გაზრდილი, ძირითადად, საშემოსავლო და დამატებული ღირებულების გადასახადების, შესაბამისად 27.9%-იანი და 17.5%-იანი მატების გავლენით.

გადასახდელების ყველაზე დიდი კომპონენტის, ხარჯების, შესრულებამ იანვარ-თებერვალში შეადგინა 2,473.3 მლნ ლარი, 3 თვის გეგმის 62.4% და წლიური გეგმის 15.1%. ცალკეული სახეების მიხედვით ხარჯების შესრულებაში, 3 თვის გეგმასთან მიმართებით, მაღალი მარჯვენებით გამოირჩევა პროცენტის მუხლი (81.7%), კარგი მარჯვენებით ხასიათდება სოციალური უზრუნველყოფის (65.8%) და სხვა ხარჯების (65.4%) მუხლები, ხოლო შესრულების შედარებით დაბალი დონით ხასიათდება შრომის ანაზღაურების (58.6%), სუბსიდიების (52.5%), საქონლისა და მომსახურების (51.6%) და გრანტების (49.6%) მუხლები. გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით ხარჯების მოცულობა 291.8 მლნ ლარით (13.4%-ით) გაზრდილია, ძირითადად, პროცენტის მუხლით ხარჯების (121.2 მლნ ლარით) მატების გავლენით.

დანართები

დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

დასახელება	2021 წლის 2 თვის შესრულება	2022 წლის 2 თვის შესრულება	2023 წლის წლიური გეგმა	2023 წლის 3 თვის გეგმა*	2023 წლის 2 თვის შესრულება	2023 წლის 2 თვის შესრულება / 2023 წლის 3 თვის გეგმა		2023 წლის 2 თვის შესრულება / 2022 წლის 2 თვის შესრულება		2023 წლის 2 თვის შესრულება წლიურ გეგმასთან მიმართებაში %
						სხვაობა	%	სხვაობა	%-ული ცვლილება	
შემოსულობები	2,873.1	3,060.9	21,914.2	4,733.3	3,036.1	-1,697.2	64.1%	-24.7	-0.8%	13.9%
შემოსავლები	1,930.9	2,452.0	17,619.9	4,335.8	3,005.6	-1,330.2	69.3%	553.6	22.6%	17.1%
გადასახადები	1,654.1	2,213.1	16,290.4	4,099.3	2,797.6	-1,301.6	68.2%	584.5	26.4%	17.2%
საშემოსავლო გადასახადი	519.6	747.4	5,140.0	1,266.0	956.1	-309.9	75.5%	208.7	27.9%	18.6%
მოგების გადასახადი	137.5	238.3	2,000.0	695.0	284.6	-410.4	40.9%	46.3	19.4%	14.2%
დღგ	570.4	883.9	6,670.4	1,478.3	1,038.5	-439.8	70.3%	154.6	17.5%	15.6%
აქციზი	169.6	217.6	2,100.0	333.0	273.1	-59.9	82.0%	55.5	25.5%	13.0%
იმპორტის გადასახადი	9.5	14.5	130.0	25.0	18.3	-6.7	73.1%	3.7	25.7%	14.1%
სხვა გადასახადები	247.4	111.4	250.0	302.0	227.1	-74.9	75.2%	115.7	103.8%	90.8%
გრანტები	176.7	134.3	279.6	87.4	72.4	-15.1	82.8%	-62.0	-46.1%	25.9%
სხვა შემოსავლები	100.1	104.5	1,050.0	149.1	135.6	-13.5	90.9%	31.1	29.7%	12.9%
არაფინანსური აქტივების კლება	0.6	0.01	200.0	28.0	0.1	-27.9	0.4%	0.1	664.3%	0.1%
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	18.8	18.3	450.0	86.5	81.7	-4.8	94.4%	63.4	346.2%	18.1%
ვალდებულებების ზრდა	922.9	590.5	3,644.3	283.0	-51.2	-334.2	-18.1%	-641.8	-108.7%	-1.4%
საგარეო	1,204.0	220.3	2,244.3	218.0	204.4	-13.6	93.8%	-15.9	-7.2%	9.1%
საშინაო	-281.1	370.2	1,400.0	65.0	-255.6	-320.6	-393.3%	-625.9	-169.0%	-18.3%
გადასახადების ზრდა	2,488.2	2,643.9	21,880.1	4,835.7	3,025.5	-1,810.2	62.6%	381.7	14.4%	13.8%
ხარჯები	1,990.5	2,181.5	16,335.2	3,964.4	2,473.3	-1,491.1	62.4%	291.8	13.4%	15.1%
შრომის ანაზღაურება	274.3	286.8	2,236.7	556.3	325.8	-230.5	58.6%	39.0	13.6%	14.6%
საქონელი და მომსახურება	211.0	238.1	2,025.5	508.8	262.7	-246.0	51.6%	24.7	10.4%	13.0%
პროცენტი	140.1	142.1	1,201.0	322.2	263.3	-59.0	81.7%	121.2	85.3%	21.9%
სუბსიდიები	100.3	80.8	927.6	226.3	118.7	-107.6	52.5%	37.9	47.0%	12.8%
გრანტები	65.9	101.8	1,275.8	256.5	127.2	-129.4	49.6%	25.4	25.0%	10.0%
სოციალური უზრუნველყოფა	904.4	985.6	6,447.9	1,560.4	1,026.4	-533.9	65.8%	40.8	4.1%	15.9%
სხვა ხარჯები	294.6	346.4	2,220.7	533.9	349.1	-184.7	65.4%	2.7	0.8%	15.7%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	287.4	311.8	3,881.3	515.4	366.7	-148.7	71.1%	54.9	17.6%	9.4%
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	37.5	4.2	445.1	40.9	15.3	-25.6	37.3%	11.1	266.3%	3.4%
ვალდებულებების კლება	172.7	146.4	1,218.5	315.1	170.3	-144.8	54.1%	23.9	16.4%	14.0%
საგარეო	151.0	143.5	1,175.6	302.2	167.7	-134.5	55.5%	24.2	16.8%	14.3%
საშინაო	21.7	2.9	42.9	12.9	2.6	-10.3	20.4%	-0.2	-7.8%	6.1%
ნაშთის ცვლილება (+ დაბროვება / - ბამოყენება)	384.9	417.0	34.1	-102.4	10.6	-23.5		-406.4		

* 3 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური განხერხების მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2022 წლის 29 დეკემბრის №437 ბრძანება)

დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი (მლნ ლარი)

დასახელება	2021 წლის 2 თვის შესრულება	2022 წლის 2 თვის შესრულება	2023 წლის წლიური გეგმა	2023 წლის 3 თვის გეგმა	2023 წლის 2 თვის შესრულება	2023 წლის 2 თვის შესრულება / 2023 წლის 3 თვის გეგმა		2023 წლის 2 თვის შესრულება / 2022 წლის 2 თვის შესრულება		2023 წლის 2 თვის შესრულება წლიურ გეგმასთან მიმართებაში %
						სხვაობა	%	სხვაობა	%-ული ცვლილება	
შემოსავლები	1,930.9	2,452.0	17,619.9	4,335.8	3,005.6	-1,330.2	69.3%	553.6	22.6%	17.1%
გადასახადები	1,654.1	2,213.1	16,290.4	4,099.3	2,797.6	-1,301.6	68.2%	584.5	26.4%	17.2%
გრანტები	176.7	134.3	279.6	87.4	72.4	-15.1	82.8%	-62.0	-46.1%	25.9%
სხვა შემოსავლები	100.1	104.5	1,050.0	149.1	135.6	-13.5	90.9%	31.1	29.7%	12.9%
ხარჯები	1,990.5	2,181.5	16,335.2	3,964.4	2,473.3	-1,491.1	62.4%	291.8	13.4%	15.1%
შრომის ანაზღაურება	274.3	286.8	2,236.7	556.3	325.8	-230.5	58.6%	39.0	13.6%	14.6%
საქონელი და მომსახურება	211.0	238.1	2,025.5	508.8	262.7	-246.0	51.6%	24.7	10.4%	13.0%
პროცენტი	140.1	142.1	1,201.0	322.2	263.3	-59.0	81.7%	121.2	85.3%	21.9%
სუბსიდიები	100.3	80.8	927.6	226.3	118.7	-107.6	52.5%	37.9	47.0%	12.8%
გრანტები	65.9	101.8	1,275.8	256.5	127.2	-129.4	49.6%	25.4	25.0%	10.0%
სოციალური უზრუნველყოფა	904.4	985.6	6,447.9	1,560.4	1,026.4	-533.9	65.8%	40.8	4.1%	15.9%
სხვა ხარჯები	294.6	346.4	2,220.7	533.9	349.1	-184.7	65.4%	2.7	0.8%	15.7%
საოპერაციო სალდო	-59.7	270.5	1,284.7	371.4	532.3	160.9	143.3%	261.8	96.8%	41.4%
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	286.9	311.8	3,681.3	487.4	366.6	-120.8	75.2%	54.8	17.6%	10.0%
ზრდა	287.4	311.8	3,881.3	515.4	366.7	-148.7	71.1%	54.9	17.6%	9.4%
კლება	0.6	0.01	200.0	28.0	0.1	-27.9	0.4%	0.1	664.3%	0.1%
მთლიანი სალდო	-346.5	-41.3	-2,396.6	-115.9	165.7	281.7	-143.0%	207.1	-501.2%	-6.9%
ფინანსური აქტივების ცვლილება	403.6	402.9	29.2	-148.0	-55.8	92.2	37.7%	-458.7	-113.9%	-191.1%
ზრდა	422.4	421.2	479.2	40.9	25.9	-15.0	63.2%	-395.3	-93.9%	5.4%
ვალუტა და დეპოზიტები	384.9	417.0	34.1	0.0	10.6	10.6		-406.4	-97.5%	31.1%
სესხები	37.5	4.2	445.1	40.9	15.3	-25.6	37.3%	11.1	266.3%	3.4%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		
კლება	18.8	18.3	450.0	188.9	81.7	-107.3	43.2%	63.4	346.2%	18.1%
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	0.0	102.4	0.0	-102.4	0.0%	0.0		
სესხები	18.8	18.3	450.0	86.5	81.7	-4.8	94.4%	63.4	346.2%	18.1%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		
გაღმავლებების ცვლილება	750.2	444.2	2,425.8	-32.1	-221.5	-189.5	690.3%	-665.7	-149.9%	-9.1%
ზრდა	922.9	590.5	3,644.3	283.0	-51.2	-334.2	-18.1%	-641.8	-108.7%	-1.4%
საშინაო	-281.1	370.2	1,400.0	65.0	-255.6	-320.6	-393.3%	-625.9	-169.0%	-18.3%
საგარეო	1,204.0	220.3	2,244.3	218.0	204.4	-13.6	93.8%	-15.9	-7.2%	9.1%
კლება	172.7	146.4	1,218.5	315.1	170.3	-144.8	54.1%	23.9	16.4%	14.0%
საშინაო	21.7	2.9	42.9	12.9	2.6	-10.3	20.4%	-0.2	-7.8%	6.1%
საგარეო	151.0	143.5	1,175.6	302.2	167.7	-134.5	55.5%	24.2	16.8%	14.3%
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		